

דף יח.

עין משפט א.

אה"ע סימן קכז פעיף ד

ד. השולח גט ^ב ע"י שליח אף שעד שיגיע לידה יעבור הזמן הכתוב בו והוי מוקדם לגבי שעת חלות הגירושין, כשר. דקלא אית ליה ע"י שרואים עדי המסירה שנמסר לה בזמן אחר.

עין משפט ב.

אה"ע סימן יג פעיף א

א. אשה שנתגרשה או נתאלמנה לא תתארס וכ"ש שלא תנשא עד שיעברו צ' יום חוץ ^ב מיום הגירושין או יום המיתה, ויום שנתארסה בו, כדי להבחין בין זרעו של ראשון ואחרון ^ד.

ב. גזירת חז"ל של המתנת צ"ב יום היא אף באשה שאינה ראויה לילד ^ה, ואף שנתגרשה או נתאלמנה מן האירוסין, ואפי' קטנה או זקנה או עקרה או איילונית, או בעלה חולה, או היה במדינת הים, או סריס אדם, כולם צריכים להמתין צ"ב יום.

עין משפט ג.

ח"מ סימן סז פעיף יז

יט. המגרש את אשתו לפני השמיטה ^ו אין כתובתה נשמטת, אבל זקפה

ב. מה"ג. והשו"ע נקט בלשונו ממקום למקום, ולא כתב מדה"י וגם לא כתב באותו מקום, ויראה שדבריו הם פשרה בין הר"ן דס"ל שרק ממדה"י הקלו ע"י שליח, לבין דעת הרשב"א ותוס' והרא"ש דס"ל שאפילו באותו מקום עצמו מהני ע"י שליח, עיין בב"ש. ולפ"ז במשליש גט לאשתו שזמן הכתוב בו קודם לזמן הגירושין, להר"ן מהני בהשלשת גט רק בהלך למדינת הים, ולהרשב"א כיון שיש עדי מסירה מועיל גם באותו מקום, כ"כ הב"ש. ולפ"ז כשמוסרים גט שהגיע ע"י שליח, צריכים להזהיר יותר העדי מסירה לקרוא הגט, ולשים לב שזמנו מוקדם, ועי"ז יוציאו קול שזהו כשרותו. ועיין בקושיית התוס' והר"ן למה מוקדם פסול, והטעם שנחתם שלא בכשרות, ב"ש.

ג. מיבמות מ"א, וכר"מ דקימ"ל כוותיה בגזירותיו. ויום הגירושין היינו מיום הכתיבה שמאז אינו מתייחד עמה. והרא"ש כתב מיום הנתינה וכן ראוי להחמיר.

ד. אבל מותרת לעשות שידוכין תוך צ' יום, ובלבד שלא יכנס עמה בבית אחד. כ"כ בב"י.

ה. שם ביבמות מ"ב ע"ב.

ו. שם בגיטין וכשמואל דהלכתא כוותיה בדיני.

עליו אותה במלוה או פגמה ממנה משמטת.

הגה: כ. קנה מגוי שטר על חבירו הישראל ^ז אין שביעית משמטת. וה"ה ערב לחבירו נגד הגוי ושילם לגוי ולקח ^ח השטר ממנו, אין השביעית משמטת אותו שטר, אבל בלי שלקח שטר מהגוי, ופרעו לגוי בשבילו הרי זה משמט.

עין משפט ד. חו"מ סימן סז סעיף טז

טז יח. קנס אונס ומפתה ומוציא שם רע אינם משמטים, ^ט ואם זקפם עליו במלוה משמט. ונזקפים משעת ^י העמדה בדין.

עין משפט ה. חו"מ סימן מג סעיף טז

טז טו. שטר שנכתב ביום ונחתם בלילה, ^כ פסול, דהוי מוקדם, והוא שלא עסוקים באותו ענין ^ל אבל בעסוקין כשר, ודוקא שלא לקחו מידו ביום בקנין, אבל קיבלו בקנין אפי' חתמו לזמן מרובה, כשר דמשעת הקנין נשתעבד.

טז טז. עדים שראו הקנין ואיחרו לכתוב השטר אחר זמן, אם זוכרים זמן

ז. מתשובות הרשב"א סי' תשפ"ט. כי הוא בא מכח עכו"ם שאין שביעית משמטתו.
ח. ותבעו בשטר, אבל אם אינו תובעו באותו שטר אלא שתבעו כי הוצרך לפרוע בשבילו, נעשה מלוה ומשמט. סמ"ע.

ט. רמב"ם מבריייתא גיטין י"ח ע"א.

י. אפי' לא כתבו לו פס"ד. והטעם כתב הב"י כיון דאונס ומפתה מעשה בי"ד הוא, וה"ה כתובת אשה מעשה בי"ד הוא, ולכן זקיפה שלהם לא הוי כהלואה אלא אחר שעמדו בדין סמ"ע ס"ק ל'.

כ. משנה גיטין דף י"ז ע"א, אבל במעשה בי"ד כשר דמשעת גמר דין נשתעבד. סמ"ע ס"ק כ"ט. וכתובה, נחלקו הפוסקים אי כמעשה בי"ד, והרשב"א פסק דדינה כמעשה בי"ד. שם בסמ"ע.

ל. שם בדף י"ח ע"א, וי"א דוקא בשטרי הלואה אבל בשטרי חוב לא מהני עסוקין באותו ענין, אם לא שקנו מידו ביום, אבל רק ציוה ביום לעשות קנין וקנו מידו בלילה, עיין בסמ"ע ס"ק ל"ב. ומהרמב"ם ושאר פוסקים משמע דאין חילוק בין שטרי הלואה לשטרי חוב ועסוקין באותו ענין מועיל. כ"כ הש"ך והט"ז.

הקנין יכתבו בשטר זמן ^ב הקנין, ואם לאו, יכתבו זמן של יום הכתיבה.

דף יח:

עין משפט א.ב.ג. אה"ע סימן קב סעיף ט

יא. אמר כולכם חתומו, או מנאם אפי' מקצתם ^ב, כולם צריכים לחתום, והשנים החותמים ראשונים הם החותמים משום עדים, וא"כ יזהרו שלא יהיו קרובים או פסולים ^ב, והשאר חותמים משום תנאי, אבל בעינין שכל אחד יחתום במעמד כולם ^ב, ואפי' שזה היום וזה מחר, והשאר שהם משום תנאי יחתמו אפי' אחר שנשאת ^ב.

יב. מת אחד מהם לפני החתימה, הגט בטל דלא נתקיים התנאי ^ב.

מ. ולא הוי מוקדם כיון שנכתב השטר העדים מוצאים קול משעת הקנין, אבל כשלא נכתב השטר אין גובה ממשעבדי דהרי ביטלו לקול. וצ"ע מריש סי' ל"ט שכתב המחבר אפי' לא כתב שטר אם היה קנין גובה ממשעבדי ע"פ העדים, ובסמ"ע כתב ליישב, ובכאר הגולה כתב דבסי' ל"ט איירי בשטרי הלואה דאלים קנינא דמשום הנאת זווי משתעבד ליה, לפיכך אפי' לא נכתב השטר גובה ממשעבדי, וכאן בשאר שטרי קנין שנתחייב לו, ע"ש.

נ. שם ס"ז ע"ב, כרמב"ם ודלא ר"ן ורש"י.

ס. ועיין בב"י דיש חולקים דסב"ל דבאמצע או בסוף פוסל יותר הקרוב או הפסול, כ"כ הח"מ.

ע. זו דעת התוס' והרא"ש, ולהר"ן מאי דבעינן שכולם יחתמו בפני כולם זהו רק לכתחילה, ומאחר שהתפזרו בפעם הראשונה מותר לאחר מכן לחתום לקיים התנאי זה שלא בפני זה, ולדעת הרא"ש ותוס' אפשר שאם לא חתם אחד מהם בפני כולם אח"כ הגט פסול אפי' בדיעבד, כ"כ הח"מ, ולבעל המאור אף למ"ד משום עדים לא בעי זה בפני זה, כ"כ הב"ש.

פ. זו דעת הרמב"ם והשו"ע, והב"ש כתב דהתנאי יכול להתקיים ולפעול למפרע אפי' בתנאי דאם ויחולו הגירושין למפרע, והמעשה קיים ולא תצא, ודלא כח"מ שהעיר על הרמ"א וכתב דתצא.

צ. ואם חתם ומת קודם שחתמו האחרים, וחסר בחתימת האחרים התנאי של בפני כולכם תליא בפלוגתת הר"ן והרא"ש ותוס' בח"מ ס"ק כ"א, דלהר"ן רק לכתחילה מצריכים שלא יתפזרו, אבל להרא"ש ותוס' פסול גם בדיעבד.